

Streekarchief Land van Cuijk te Grave
Oud rechterlijk Archief Maashees
Inv. nr. 108 nr. 263

4 sept. 1636 Testament

In den naem ons Heeren, Amen. Kennelick sij allen ende iegelicken bij dit instrument dat Lijsken die dochter van Jan Aertsz ende Grietien eluijden zaliger voor oogen nemende ende overdenckende die broosheijt des menschelicke levens en dat nijet en is seeckerder voor den mensch in deser aerden dan de doot ende nijet onsekerder dan die ure des doots: en dat des te meer in den tegenwoordigen tijt want Godt Almachtich de boosheit der mensch mit alderhandt plagen, voornemelick mit die plaegen der pestelentij schijnt te straffen: den virden septembris int jaer ons Heren sestienhonder sessendartich versocht wesende van die Gaidt des Allerhoochste, mit die de abschouelicke krancheit der pesteurs, mij onderscreven geroepen ende gebeden heeft, om dat hare pastoir tot Geisteren kranck waer, ende hem onmogelick was te komen, haren utterste wille ende testament te schrijven, opdat hier namaels geen disputen ofte processen om hare goederen mochten vallen, het welcke mij nijet en geburde te weigeren, maer goetwillich te confertieren, nademael ons in sulcken noot onsen naesten bij te staen aenbevolen is: Soo ist dat Lisken Arts noch bij goede verstandt voorbedachten raede ende alsoo sterck dat sij voor haer duer komen ist ende aen den tijt van twee uren lanck ofte meer int disponeren van allehare titelijcke goederen, soe haer mit recht toequamen, schult ende weerschult overgebracht ist worden ende heeft haer testament offte utterste will erstelick in mijn presentij gemackt gelick als volght:

In den ersten bevoelle sij haer siele wanneer die haer sterffelicken licham sl verlaten Godt haren getrouwen schepper, sijn alderheilichste moeder alletit maget Marie, St. Elisabethe, ende alle lieve Godes heiligen, ende badt Godt oetmoedelick alle hare boosheide overtredinge ende versuijmenisse die boven het sandt der zee syn vermenichvuldicht nijet willen gedencken, maer goedertierlick te willen vergeven, begert oock van alle mensch die sij oijt in eniger manieren verstoort mocht hebben vergiffeniss ende een gebedt voor haere siele om Godts wille;

Voorts begeert sij dat haer licham nae t verscheijden der siele ter eerden besteedt sal worden op den kerckhoff tot Geisteren bij hare overleden alderen, broeders ende susters ende maectt aldaer thien voer een jaergetyt om te bidden voor haere siele ende haer

frunde dit jaergetijt sal gehalden worden den tweeden dach post festum Nativitatis, wellick ist ad 10 Septembris:

hier van sal de custer hebben drie gulden en het superplus voor den heeren pastoir, opdat hij aen den dienst singen sall ende commemoratij voor haer siele ende haerer alderen, broederen ende susteren halden.

Dit jaergetijt sal erfelick gehalden ende utter haer nagelaten guederen soe veer haer kinderen quamen te sterffen, betalt werden, maer want ein van die kinderen int leven blijft ende opwast tot sijn alderdom, sal dit jaergetijt niet langer dan vijff jaer betaelt werden.

Item maectt sy

- den pastoer van Venraij thien gulden in forma als voor aen den pastor tot Geisteren:
- die Capell tot Mases maectt sij eens vijffentwintich gulden
- den armen tot Mases eens twee malder rogge
- maer want haer kinderen afflyvich werden eer sij comen tot haere mundige jaeren, sullen dese twee malder rogge erfelick utter hare guederen onder Mases offte elders biss dat die erfgenamen sufficante onderpande, waer uit den pastor ende armenmeisters te freden sullen wesen, gewesen ofte gestelt sullen hebben, betaelt werden
- den schoelmeister tot Mases einen richsdaler in festo Antonij, opdat hij bestellen sal dat voor haer siele ende harer frunden op den stoell gebeden sal worden; desen rycxdaler sal staen in forma, gelick die twee malder rogge aen de armen voors.
- item ieder Capell onder Venraij eens 30 stuiver; want dan Godt Almachtich Lijsken ende haer kinderen van desen bedroeffte ende ellendige werelt hin ewech nempt, maectt sij M(eiste)r Peeter Roggen mit Jacobbe sijnen broeder erfgenamen van alle haere goederen, soe gereet als ongereet daer sij machtich van ist: voorbealden dat alle legata ende haeren utterste wille in desen testament gestelt, sonder fouten erstelick voldaan sullen werden:
- soe seer dan Liesken quaem te sterffe ende die kijnder int leven bliven; stilt sij Mr. Peeteren ende Jacob Roggen mits toedoen des pastoers tot Venraij Petrus Verberckt als mombaren van hare kinderen ende executoren dieses testaments, dat sy in alle furecticheit (?) in het Catholicke gelooff ende ter scholen gehalden mogen werden

- Item mackt Lisken so sij ende haer kinderen quaemen te sterffen, Mr. Peteren die kist mit alles wat daer in ist, welck aen den Metten stoel op het Choer tot Venraij staedt
- Item hondert viftich gulden aen Mr. Peteren, welke staen aen Beltiens kinderen tot Ostrum
- Noch aen die huijsfrou van Mr. Peteren Merrikens silveren dingen, als nemlich einen gordell mit die Meesse-scheijd ende Kussenbull, so mit keetigen ende enen silveren hack
- Noch Mr Peteren en Jacoben sinen broeder enen kast ende kist staende tegen de preckstoll tot Venraij mit alles wat daer in ist; utgenomen wat daer in ist ende aen andere gelegatirt
- Mr. Peteren mit sinen broeder Jacob mackt sy alle obligatij ende gesegelde briven so op Boxmher ende andere dat se staen, so van gelt als pachten
- Item mackt Lisken aen haeren schonbroeder Peter Engelkens, soe seer daer gein erffe ofte kinderen en bliven, erffelick enen sester rogge utter hare guderen Griettien Verberckt sall hebben enen swartten rock mit vir banden, welke ist in die kist ofte kast tot Venraij
- Dese makinge voors. in forma als boven, want die kinderen quamen aff te sterffen, noch Griettien voors. na meinen doot einen silveren iserken om dat heer Peter Verbeckt, pastor tot Venraij mij in dese meinen swaricheit bij gestaen heeft
- Maeck ick hem nae mijnen doot een root crallen noster, een groote schottel van ein alde tinnen botter schottel met eenen hoogen foet, een coperen handtvatt ende
- nae die doot van mijne kinderen aen den pastor voors. in sijnen huusraet een dosijn tinne telluren, 3 par tinne schottelen, twee tinne hantvatten, een half dosijn servetten, ein lanck pellen taffellaken, ein par laken, ein par kusttiecken van de beste, ein bedt, welke van overkomen ist, ein gron Spanische deecken, twee kussens mit ein kist, so tot meister Gerits tot Venraij sijn twee schoon nostdoken, tve stulpe hemde
- Item mackt Leisken na haren doott aen haer Muij Ursell tot Mill harers moders swarte rock, mit ein swart lifken so in gans ist 12 hemden ende den rogg, welke staett tot Jan Henskens haer aengaende
- Item aen Ursselen na doott van haer kinderen enen swarten rock mit enen frovelen list:

- Aen haer Muij Altien, welke kranck waer so seer sij widerom bitterden, einen swarten rock so int haus ist
- Nu werdt besloten die dispositij van die makung, ende volgett haer schulde end weiderschulde
- Erstelick ist Lisken schuldich aen die Armen tot Venraij ein malder rogge van Jacobs zaliger wegen
- Noch aen die vorscr. Armen ein gare (?) fell ende ein aen die armen tot Mases: welke fell bij Livarden tot Mases sin
- Noch 8 gulden den armen tot Venraij van Jacob susters zaliger wegen: ieder Capell tot Raij van Jacobs susters zaliger wegen 4 gulden
- Item bin ick Mr. Gerit tot Venraij schuldich hondert viftich gulden: diese moett van hedt Raetse gelt betalt werden
- Noch bin ick schuldicg aen Peter Reinersz. tot Merssello 25 gulden; hirop betalt 22 gulden 16 stuver.

Volgen nu die Liesken schuldich sin:

- Erstelick Peter Vermuelen ist Lisken schuldich den brouketell
- Evert van Daell 7½ gul(den) van doock
- Jan Thomassz den Metseller 4 rycxdaler, welke overgeweisch sin to betalen aen sin suster
- Noch Jan vorscr. 3 ryxdaler 1 gulden
- Handrick op die Hipt 4 gulden
- Den Metseller heeft gehuert het landt achter Lieskens Haus ende sall daer jarlicks voor geven 7 vatt rogge
- Willem Heinen heeft gehurt 3 morgen jaerlix voor dri malder rogge gedurende den tijt van dry jaren
- Bij Livarden tot Mases sijn ses gar (?) fell ende 13 vugare

Hir mit heeft Liesken Arts haer dispositij van die titelicke guederen om sich mit Godt Almachtich ende wat die salicheit mocht aengaen, te bekummeren in mijn presentij geconcludyrt, ende op dat haer testament ende utterste wille nijet omnibies formis et solemnitatibus juris mocht geprivert werden, heeft testatrix laten roepen twee schepenen

onder Mases ende Holthes als nemlich Jasper Hendericks ende Jan Bussers; ende den Richterbaij Cornelis Pouwelen, mits bijwesen Mr. Wilhelm als substitut schriver, in welcker presentij testatrix gaende op die frie straten sonder stock ende ongehouden godes verstands, haer testament ende utterste wille heeft laten leesen, ende na voorlesingh bij alles gepersistert, biddende aen mij als pastor ende aen die schepens, richterbaij ende substitut scrijver, om dat wij sollen desis testament ofte utterste wille voor ons gerechticheijt mit onsen christelicken namen onderscriven hedt, welcke wy geer gedaen hebben.

Actum Maes datum als boven. Ende was onderteeckent:

Petrus Verberckt, pastor tot Venraij (.....)

Cornelis Pouwels

Jan Bussers

Jasper Henricx van Rijswick

Wilm Mante, substitut landtscr. Der relatie van schepenen: Claesken Crebber.

Noch stont op een ander cedula gescreven aldus:

Noch heeft Lysken Arts zaliger bekant tegen Hr. Peter Verberckt, pastor tot Venraij het welke in dit testament vergeten is, dat

- Trijnneken Claes van Venraij haer schuldich is hondert vyfflich gulden met twee baten verfallen:
- Noch heeft Lijsken voorscr. staen aen Stin Coppen hondert gulden
- Noch heeft Lijsken voorscr. staen aen den pastor tot Geijsteren here Jan Engelkens hondert gulden waer van twee baten sijn vervallen op St. Andries 1636

In oyrcondt der waerheijt hebben wy richter ende schepenen dit met onsen christelicken naem ende toenaem onderteyckent. Actum Maeshees den 4^e september 1636

Ende was onderteeckent Cornelis Pouwels, Jan Bussers, Jasper Henricx van Rijswick.
